

Motivatie kunstwerk Gerner Marke

De archeologische vondsten in de Gerner Marke, waar onlangs een geschiedenis van duizenden jaren is blootgelegd, bestaan – naast de subtiele verkleuringen in de aardlagen – voornamelijk uit keramiek en edelmetalen. Vaak is de buit een puzzle van onderdelen en scherven waaruit men de voorwerpen opnieuw moet samenstellen om het verhaal van het dagelijks leven uit de Middeleeuwen te begrijpen.

Gebruiksvoorwerpen van recenter datum kunnen voor ons ook een wereld aan persoonlijke herinneringen oproepen. Marcel Proust schrijft hierover in zijn werk ‘À la recherche du temps perdu’ (‘Op zoek naar de verloren tijd’). De schrijver krijgt bij een bezoek aan zijn moeder een kopje thee met een cakeje (een madeleine) aangereikt. Hij doopt het cakeje in de thee en de kruimels drijvend op het oppervlak herinneren hem met een schok aan zijn jeugd. De preciese details en contouren van zijn verleden komen tot leven, daarna worden de verhalen in werking gezet die deze roman zal opleveren:

“... en al die bekenden uit het dorp met hun woninkjes en de kerk met heel zijn omgeving, de huizen, de tuinen,... dat allemaal hervindt zijn vorm, wordt tastbaar en komt tevoorschijn uit mijn kopje thee.”

Wat wij in de Gerner Marke in eerste instantie willen doen is het aanleggen van een archeologisch depot in de grond, dat een beeld geeft van Dalfsen anno 2013. We willen alle inwoners van Dalfsen vragen keramiek in te leveren en dat samen met een soort van flessenpost feestelijk in de grond stoppen, als betekenisvolle ondergrond voor het kunstwerk bovengronds.

Naar aanleiding van dit serviesgoed, bestaande uit kopjes, mokken en kannen, die natuurlijk allerlei stijlen, smaken, functies en culturen vertegenwoordigen, ontwerpen we een driedelig beeld op de heuvel waar de paden samenkomen. De drie vormen worden afgeleid van de oortjes van het keramiek dat wordt ingeleverd en worden zo neergezet dat ze een denkbeeldige drinkbeker omringen. Men kan er op plaatsnemen. Het is zowel letterlijk als figuurlijk een ontmoetingsplaats en een rustpunt in de tijd, inhoudelijk vergelijkbaar met ons eerste ontwerp voor de Gerner Marke. De lading potterie onder onze voeten is op reis naar het verleden; zelf zitten we klaar om de toekomst in te gaan...

Alvorens de voorraad wordt begraven willen we een tachtig-tal kopjes, kannen en mokken ontdoen van hun bijzondere of doodgewone oortjes en deze gebruiken voor het ‘Dalfser servies’, waarbij iedere mok 8 oren heeft van verschillende komaf. Zo wordt het gebruiksgoed van de bevolking en de bijbehorende verhalen verbonden in een nieuw servies dat in tegenstelling tot het onzichtbare depot, wèl in een museale sfeer in Dalfsen tentoongesteld kan worden.

Ter afsluiting en markering van het depot is onder de drie beelden een rond plein van tegels in aardetinten gelegd waarbij er in verschillende kleuren vormen zijn uitgesneden die in het vlak ‘drijven’ zoals de madeleine-kruimels van Proust. Centraal in het middelpunt zou de veelorige kom van het Dalfser servies een plaats kunnen krijgen, van bovenaf gezien als een zon. De drie ringen daaromheen vertegenwoordigen van buitenaf gezien het verleden door de vondsten van de Gerner Marke af te beelden (de sleutel, potterie, Romeinse munt enz). De middelste ring is een afspiegeling van het nu ingeleverde materiaal voor het depot, de derde ring laat de verbeelding

zien van de berichten aan de toekomst. Al deze ikonen worden door bewoners en schoolkinderen ontworpen als symbool van hun verbondenheid met de geschiedenis van de streek of met elkaar. In een workshop onder onze begeleiding -kunnen ze daarvoor hun (gezamenlijke) plannen ontwikkelen en uitwerken.

Groenewoud/Buij 2013